

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośniami i w agencjach	2,65 „
Na pocztę, już z odnośniami	2,89 „
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 „
Na pocztę, już z odnośniami	8,67 „

Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.

OGŁOSZENIA:

na 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w gułdach. Tłumaczenia i ogl. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogl. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowego ogłoszenia się nie gwarantuje.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Sroda: Arystyny p. m.
Czwartek: Matyldy, kr. wd.

CHOJNICE, czwartek dnia 14. marca 1929 r.

Słońca wschód 6.23 zachód 17.58
Księżycy wschód 7.25 zach. 20.45

ROY HOPKINS

b. redaktor czasopisma „The Economist”.

Przyszłe wybory parlamentarne w Anglii

Charakterystyka angielskich stronnictw politycznych

Najcharakterystyczniejszą cechą programu angielskiej partii konserwatywnej jest idea prohibicji ekonomicznej, wynikająca z głoszonego przez konserwatystów poglądu, że robotnik angielski nie może konkurować z robotnikami innych krajów. Z tego założenia wychodząc, domagają się konserwatysty angielscy stosowania wysokich cel ochronnych wobec wyrobów przemysłu zagranicznego, który, korzystając z taniej siły roboczej, sprzedawać może swe produkty po cenach daleko niższych, niż przemysł angielski. Dalszą charakterystyczną cechą programową konserwatystów angielskich jest propagowanie polityki „pełnej swobody dla dominjów”, jako też jaknajściślejszej współpracy Anglii z dominjami i koloniami na rzecz wzajemnego podnoszenia dobrobytu. Domagają się przeto konserwatysty angielscy umocnienia dotychczasowego kursu w stosunku do dominjów i kolonii, zmierzającego do ułatwienia wymiany towarów, do popierania emigracji z Anglii do zamorskich części imperjum brytyjskiego i t. d.

W dziedzinie polityki zagranicznej domaga się angielskie stronnictwo konserwatywne popierania poczynań Ligi Narodów, równocześnie jednak głosi konieczność utrzymania floty angielskiej na takim poziomie, który zapewniłby Anglii należyty prestiż w innych narodach świata.

Głównym postulatem konserwatystów angielskich w dziedzinie polityki wewnętrznej jest redukcja obciążenia podatkowego przemysłu. Obecny rząd angielski przystąpił już do realizacji tych haseł, przyznając przemysłowi i rolnictwu cały szereg dość dalekoidących ulg podatkowych. W jakim stopniu polityka ta przyczyni się do podniesienia zdolności konkurencyjnej brytyjskiego przemysłu, trudno narazie przewidzieć. W każdym razie konserwatysty twierdzą, że redukcja podatków przemysłowych jest z punktu widzenia rozwoju gospodarstwa narodowego zarządzeniem pożytecznym, umożliwiając poszczególnym jego gałęziom skuteczną walkę z konkurencją zagraniczną.

Program, z jakim do przyszłych wyborów pójdzie angielska partia robotnicza (Labour - party), obejmować będzie głównie trzy następujące punkty: rozszerzenie ustawodawstwa społecznego, uregulowanie kwestji długów państwowych, zaprowadzenie kontroli narodowej w przemyśle. Reforma ustawodawstwa społecznego przeprowadzona ma być, — według postulatów laburzystów, — w ten sposób, że utworzone być mają nowe fundusze z wpływów podatkowych. W dziedzinie finansów państwa projektuje partia robotnicza zaprowadzenie takiego systemu opodatkowania ludności, który wyszedłby na korzyść instytucji ubezpieczenia społecznego i umożliwiłby równocześnie odpowiednie zmniejszenie długu państwowego. Ewentualny rząd robotniczy przyczyniłby się do zmniejszenia długu państwowego również drogą odpowiedniego uregulowania kwestji długów reparacyjnych, przeprowadziły w miarę możliwości anulowanie niektórych długów międzysojusznicznych, a w dziedzinie wymiany towarów z innymi państwami świata zniósłby wszelkie ograniczenia, realizując w całej pełni hasło wolnego handlu.

Zasadniczym postulatem angielskiej partii robotniczej jest zaprowadzenie w kraju swego rodzaju kontroli publicznej nad przemysłem. Stary socjalizm państwowy według którego kontrole wykonywałyby władze państwowe centralistyczne uważa za definitywnie pogrzbany.

Angielska partia robotnicza domaga się nadto przeprowadzenia rewizji całego szeregu ustawodawstw publicznych, jako to ustawodawstwa o instytucjach użyteczności publicznej, stoczniach, portach i innych przedsiębiorstwach, mających przejść pod zarząd samorządów gminnych. Co się tyczy wielkiego przemysłu, to laburzyści domagają się, by poszczególne jego gałęzie otrzymały administrację, składającą się z dyrektorów, będących niejako mężami zaufania robotników, w danym przedsiębiorstwie zatrudnionych.

Angielskie stronnictwo liberalne głosi w pierwszym rzędzie konieczność prowadzenia takiej polityki, która drogą popierania działalności wszystkich gałęzi gospodarstwa narodowego zapewniłaby państwu ogólny rozwój narodowy. Liberali mają w swym programie dalekoidącą rozbudowę sieci dróg bitych i mostów, przeprowadzenie powszechnej elektryfikacji kraju, prac meljoracyjnych i t. p. Polityka przemysłowa liberalów angielskich jest polityką złotego środka. Partja li-

beralna nie uważa za pożyteczne zbyt dalekoidące mieszanie się państwa do spraw przemysłu. Nie wierzy też w zasadzie w nacjonalizację. Podkreśla, że państwo winno brać na siebie jaknajmniejszą odpowiedzialność za kierowanie rozwojem przemysłu krajowego. Jedyne w obliczu konieczności państwowej może rząd sprawom tym poświęcać baczniejszą uwagę, ale niezwłocznie po znormalizowaniu stosunków powinien pozostawić wolną rękę czynnikom powołanym.

Partja liberalna jest zwolenniczką zasady wolnego handlu, Partja ta gotowa jest bez zastrzeżeń poprzeć zapoczątkowaną przez Ligę Narodów akcję na rzecz realizacji rezolucji światowej konferencji gospodarczej z roku 1927. W dziedzinie polityki zagranicznej głoszą liberalowie pogląd, że wzmożone zbrojenia stanowią groźne niebezpieczeństwo dla pokoju powszechnego, którego najlepszą rękojmą może być tylko stały wzrost potęgi i prestige'u Ligi Narodów. Dlatego też naczelnym hasłem liberalów w dziedzinie polityki zagranicznej jest usilne popieranie Ligi Narodów.

Sprawa 8-godzinnego dnia pracy nierozstrzygnięta

Francja, Włochy i Belgja przeciwko rewizji. — Przyjęto pośredni wniosek polski

Genewa, 11. 3. (radjo.) Szwajcarska agencja telegraficzna podaje z Genewy, że w czasie dzisiejszego posiedzenia Komisji Pracy Ligi pod przewodnictwem min. Sokala, debatowana nad angielskim projektem rewizji 8-o godzinnego dn. pracy. Przeciwno rewizji stanowczo wypowiedział się włoski przedstawiciel oraz podkreślił wielkie znaczenie międzynarodowej kontroli pracy.

Przewod. min. Sokal postawił wniosek o utwórze komisji, która by sprawę dokładnie rozpatrzyła i wyniki przedłożyła na plenarne posiedzenie Komisji Pracy.

Genewa, 13. 3. (radjo.) We wtorek, 12. b. m. Rada Administracyjna Ligi Narodów zakończyła swoje obrady nad sprawą rewizji Konwencji Wasyngtońskiej o 8-mio godzinnym dniu pracy. Po przemówieniach delegatów Włoch, Belgji i Francji występujących stanowczo przeciwko projektowi angielskiemu, zamknięto dyskusję. Utrzymał się natomiast wniosek przedstawiciela Polski, min. Sokala uzasadniający konieczność wybrania specjalnej komisji, która zajmie się zbadaniem projektu angielskiego i możliwościami rewizji konwencji.

Jak wygląda budżet państwowy w opracowaniu dokonanym przez Senat

Warszawa, 12. 3. (radjo.) Globalne cyfry preli minarza budżetowego ostatecznie uchwalonego w dniu wczorajszym przez senat, przedstawiają się następująco:

w dochodach:

administracja:	1.861.172.299 zł
przedsiębiorstwa:	- 148.868.410 zł.
monopole:	- 902.517. — zł.

Razem: 2.912.557.709 zł.

w rozchodach:

administracja:	2.735.959.371 zł.
przedsiębiorstwa:	- - 21.887.600 zł

Razem 2.757.846.971 zł.

Nadwyżka wynosi: 154.710.738 zł.

Z tej nadwyżki odchodzi 10 procent na dodatek dla urzędników oraz 18 procent dla inwalidów tak, iż faktyczna nadwyżka budżetu wynosi zaledwie pięćdziesiąt kilka milionów złotych.

Przy pomocy dynamitu zrabowali 20.000 dolarów.

Nowy Jork, 12. 3. (radjo.) Banda włamywaczy dokonała niezwykle zuchwałego napadu na dom handlowy, znajdujący się przy ul. nr. 5. Włamywacze wysadzili kasę ogniotrwałą za pomocą bomby dynamitowej i zrabowali 20 tys. dol., poczem nie zatrzymani przez nikogo, zbiegli.

Kiedy przyjdzie kolej na Polskę?

Liga Narodów raz do roku będzie obradowała poza Genewą.

Berlin, 13. 3. (radjo.) Prasa paryska podaje, że przed zakończeniem sesji, członkowie Rady Ligi Narodów porozumieli się między sobą i postanowili raz do roku zebranie Ligi urządzać poza Genewą.

W roku bieżącym zebranie odbędzie się w Madrycie, w następnych latach zebrania odbyłyby się kolejno w szeregu innych państw, które wchodzi w skład Ligi.

Tajemnica kraju niedźwiadków

Waldemar chce świat zadziwić czemś nieoczekiwanem.

Ryga, 13. 3. (radjo.) Niektóre dzienniki donoszą, że pod wpływem rządu Waldemara, ograniczone zostało podawanie depesz o stanie politycznym sytuacji na Litwie Kowieńskiej. Zarządzenia takie dotyczą również i prasy niemieckiej. Skąpa ilość wiadomości, jakie przedostają się do prasy zagranicznej, potęguje wrażenie, że na Litwie coś się nowego przygotowuje ze strony Waldemara.

Polityka wewnętrzna rządu angielskiego pójdzie na lewo.

Berlin, 13. 3. (radjo.) Z Londynu donoszą, że w związku z objęciem przez księcia Walji władzy po chorym królu spodziewane są pewne zmiany w polityce gabinetu angielskiego na korzyść Labour Party i rzesz robotników co zwłaszcza górników, których przyjacielem wielkim ma być książe Walji.

